

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС

ОРКЕСТРОВА ПРАКТИКА

(фахова профілізація «Народні інструменти»)

Спеціальність		В5 Музичне мистецтво
Галузь знань		В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Бакалавр
Освітньо-професійна програма		Оркестрова майстерність
Курс		1 – 4
Семестр		1 – 8
Обсяг освітнього компоненту (години / кредити ЄКТС)		960 годин / 32 кредити ЄКТС
Статус освітнього компоненту (обов'язковий / вибірковий)		Обов'язковий
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Стрілець Андрій Миколайович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор мистецтва, професор, заслужений діяч мистецтв України
	Посада	Завідувач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Strilets.pdf andrii.strilets@num.kh.ua
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf oleksandr.lytvishchenko@num.kh.ua

Анотація	Освітній компонент «Оркестрова практика» спрямована на формування і розвиток компетентностей, що складають підґрунтя для провадження оркестрового народно-інструментального виконавства на високому професійному рівні. Здобувачі освіти опановують навички колективного музикування і оркестровий репертуар, отримують практичний досвід репетиційної роботи та сценічної презентації концертних програм. Невід’ємною складовою вивчення дисципліни є набуття організаційно-виконавського досвіду та ознайомлення з новітніми досягненнями провідних українських оркестрових колективів, опанування творів сучасного оригінального репертуару для оркестру народних інструментів та музики композиторів класиків (у перекладеннях і оркестрових транскрипціях). Змістом практики передбачено: виконання оркестрових партій творів актуального репертуару; репетиційна робота у складі колективу; участь у концертних заходах Університету, міста Харкова, Харківської області та України; опрацювання рекомендованої літератури і джерел інформації; аналіз відео та аудіозаписів з метою набуття індивідуальних інструментально-виконавських рис і формування художньо-естетичного світогляду.
Мета практики	Практична підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі оркестрового народно-інструментального виконавського мистецтва: формування комплексу професійних вмінь ефективної роботи у складі творчого колективу, досконале оволодіння інструментом і засобами творчої комунікації, розуміння мануальної диригентської техніки, напрацювання навичок багаторівневого слухового контролю, вмінь роботи з оркестровою партією, знайомство з сучасними технологіями реалізації творчого задуму. Створення підґрунтя для подальшої професійної діяльності сучасного фахівця-оркестранта.
Програмні результати навчання	ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності. ПРН2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого/хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів. ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. ПРН10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом. ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
Загальні компетентності	ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних

	ситуаціях. ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12. Здатність працювати автономно. ЗК 19. Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки. ЗК 20. Здатність дотримуватись правил та норм охорони праці, гігієни праці та вимог пожежної безпеки.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва. СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва. СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК11. Здатність оперувати професійною термінологією. СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків. СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності. СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
Професійні компетентності	ПК5. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей.
Зміст оркестрової практики	<u>Тематика занять:</u> <i>Тема 1.</i> Робота над оригінальними творами для оркестру народних інструментів харківських композиторів другої половини XX сторіччя. <i>Тема 2.</i> Особливості інтерпретації оригінальних творів для оркестру народних інструментів харківських композиторів другої половини XX сторіччя. <i>Тема 3.</i> Робота над творами сучасних харківських композиторів. <i>Тема 4.</i> Особливості оркестрової інтерпретації творів сучасних харківських композиторів. <i>Тема 5.</i> Робота над творами українських композиторів (оригінальними творами і перекладеннями). <i>Тема 6.</i> Робота над оркестровими партіями творів українських композиторів. <i>Тема 7.</i> Робота над творами іноземних композиторів XX-XXI сторіччя. <i>Тема 8.</i> Особливості інтерпретації творів сучасних іноземних композиторів різної стилістики. <i>Тема 9.</i> Робота над оркестровими творами, що ґрунтуються на національній музичній традиції. <i>Тема 10.</i> Особливості інтерпретації творів, що

ґрунтуються на національній музичній традиції, у жанровому і стилістичному розмаїтті.

Тема 11. Робота над класичними творами у перекладенні для оркестру народних інструментів

Тема 12. Особливості адекватної інтерпретації класичних творів

Тема 13. Робота над оркестровими акомпанеентами для солістів інструменталістів.

Тема 14. Особливості виконання оркестрових акомпанементів для солістів на інструментах з різними способами звукотворення, ансамблів солістів.

Тема 15. Робота над оркестровими акомпанеентами для солістів вокалістів.

Тема 16. Особливості практики інтерпретації оркестрових акомпанементів для солістів вокалістів (голосів різної теситури, вокальних ансамблів, музичних творів різноманітної стилістики).

Вимоги до семестрового контролю:

1 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один оригінальний твір харківського композитора другої половини XX сторіччя

2 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один твір сучасного харківського композитора.

3 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один твір українського композитора (оригінальний або перекладення).

4 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один твір сучасного іноземного композитора.

5 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один твір ґрунтується на національній музичній традиції.

6 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один твір доби класицизму у перекладенні для оркестру народних інструментів.

7 семестр

Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед яких один твір є оркестровим акомпанементом для соліста інструменталіста.

	<u>8 семестр</u> Виконання у складі оркестру / оркестрових партій / чотирьох творів актуального репертуару оркестру, серед який один твір є оркестровим акомпанементом для соліста вокаліста.
Види занять	Практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Передбачається відвідування аудиторних (практичних) занять (оркестрових репетицій). Застосовується наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (закріплення виконавських навичок, вивчення оркестрових партій, розв'язання завдань, виконання вправ, відвідування репетицій професійних колективів, відвідування концертів оркестрової музики, виконавський аналіз відео виступів оркестрів).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Семестровий контроль (max 100 бал.): залік 1–8 семестри. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з практики – 60 балів. Оцінювання здійснюється за накопичувальною бальною шкалою. Із критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів семестрового контролю і послідовністю накопичення балів студентів ознайомлюють на першому аудиторному занятті та за посиланням https://docs.google.com/document/d/1uVgy0uKZR-gub3i7Lpme36lsiZYQJ6fa/edit?usp=sharing&ouid=114520142602574643901&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики оркестрової практики	Викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, ZOOM конференція, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), листування через e-mail, посилання на google-диск, Messenger. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Жарков, О. М. (2020). Подвійна природа функціонування тембру в оркестрових творах: інтерпретаційний аспект. <i>Науковий вісник НМАУ імені П.І.Чайковського</i>. (29), 140-152. http://naukvisnyknmau.com.ua/article/view/219726/219791 Ракочі, В. О. (2020). Оркестр у музичному просторі

	Європи XVII-XXI століть. Витоки. Трансформації. Концепції : монографія. Київ: КМAM 115 імені Р. М. Глієра. Ніжин. Чернігівської обл.: ПП Лисенко М. М.. Стрілець, А. М. (2021). Теоретичні засади виховання диригента оркестру народних інструментів. <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти</i>. (61), 26–49. https://intermusic.kh.ua/vypusk61/02Strilets.pdf Стрілець, А. М. (2021). Формування оригінального репертуару для оркестру народних інструментів ХНУМ імені І.П.Котляревського як історична місія харківських композиторів (1950-1960) <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти</i>. (60), 216–238. https://intermusic.kh.ua/vypusk60/problem_60_12_strilets.pdf Федун, І. (2020). Композиційні особливості західноукраїнської традиційної інструментальної ансамблевої музики. <i>Проблеми етномузикології</i>. (15), 42–53. http://ethnomusicology.com.ua/article/view/219359/219109 Adenot, P. The orchestra conductor. <i>Transposition</i> [Online], 5 2015, Online since 22 November 2015, connection on 30 July 2019. DOI : 10.4000/transposition.1296 http://journals.openedition.org/transposition/1296 Murza, S. Conductor's gesture as an object of semiotic analysis. <i>Музичне мистецтво і культура</i>. Одеса, 1 (29), 2019. P. 42-51. https://doi.org/10.31723/2524-0447-2019-29-1.4
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Оркестрова практика», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, протокол № 9 від «б» червня 2025 року.